

DELEGATSKA TRIBUNA

Kako bodo delegati družbeno političnega zbora oblikovali svoja stališča?

O načinu sprejemanja stališč delegacij smo že veliko brali in govorili. Nekaj o tem smo že pisali tudi v našem glasilu, v tem sestavku pa se bi radi dotaknili oblikovanja stališč v družbenopolitičnem zboru. Družbenopolitični zbor ima v primerjavi s preostalima zboroma prav zaradi delegatske baze posebni položaj. Poseben pa je zato tudi postopek oblikovanja in sprejemanja stališč tega zbora.

Delegati zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela dobijo od svojih temeljnih delegacij in konference delegacij stališča, pripombe in predloge, ki jih posredujejo na seji zbora v skupščini. Tu je torej zagotovljena avtentičnost stališč „volivcev“; isto mora veljati tudi za oblikovanje stališč družbenopolitičnega zbora. Delegati družbenopolitičnega zbora smo izvolili kot enotno listo, ki jo je predložila SZDL. Zakon o volitvah delegatov in delegacij določa kot temeljno delegacijo za družbenopolitični zbor posamezne družbenopolitične organizacije. Te bodo torej morale aktivno sodelovati pri oblikovanju in sprejemanju stališč DPZ. Priznati pa je treba, da so bili delegati družbenopolitičnega zbora kljub načelno jasni obvezi družbenopolitičnih organizacij pri odločitvah na zadnji seji občinske skupščine prepušteni sami sebi.

Pustimo vzroke za to ob strani in pogledimo, kako bodo delegati družbenopolitičnega zbora v bodoče oblikovali svoja stališča. Pred tem velja povedati še to, da bo v prihodnje na dnevnem redu skupne seje vseh zborov manj točk, ki pa bodo imele širši družbeni pomen. Lahko

bi rekli, da gre za politične odločitve o posameznih vprašanjih. O teh pa bo moral imeti družbenopolitični zbor enotno stališče ter ga na skupni seji tako tudi posredovati.

Ob sklicu skupne seje skupščine ter določitvi dnevnega reda se bo predsednik družbenopolitičnega zbora posvetoval z vodstvi družbenopolitičnih organizacij, o katerih vprašanjih bo na svoji posebni seji razpravljala družbenopolitični zbor. Prav tako se bodo dogovorili, ali bodo o teh vprašanjih razpravljali izvršilni organi družbenopolitičnih organizacij na samostojnih sejah ali bodo razpravljali le na seji izvršnega odbora SZDL, razširjenega z delegati drugih družbenopolitičnih organizacij. Jasno je, da bodo na teh sejah morali sodelovati tudi delegati družbenopolitičnega zbora. Ob tem pa ostaja še odprto vprašanje, ali na te seje vabiti vse delegate družbenopolitičnega zbora ali samo nekatere izmed njih. V primeru, da vabimo vse delegate, bodo o teh vprašanjih razpravljali na treh sejah: skupno z vodstvi družbenopolitičnih organizacij, samostojno kot zbor in končno na skupni seji z obema zbo-

roma. To pa najbrž ni potrebno. Na razširjeno sejo izvršnega odbora SZDL bomo zato vabili le nekaj članov družbenopolitičnega zbora, ki bodo na seji svojega zbora razložili stališče družbenopolitičnih organizacij.

Stališča, oblikovanja na seji zbora, bodo delegati prenesli na skupno sejo vseh zborov, kjer bodo morali razpravljavci nastopati v imenu zbora in družbenopolitičnih organizacij in ne več kot posamezniki s svojim mnenjem. Tega mora namreč delegat DPZ pojasniti na sestanku s svojo delegacijo, v tem primeru z vodstvom družbenopolitičnih organizacij, ter na zboru. Od tu dalje pa zahteva delegatski sistem izključno stališča delegacij.

V sestavku smo skušali kritično obdelati le nekaj vprašanj, ki se pojavljajo ob delu družbenopolitičnega zbora. Verjetno pa je neresena še cela vrsta vprašanj, o katerih se bo treba odločiti sproti ob samem delu. Želimo, da pri reševanju vsebinskih in proceduralnih vprašanj sodelujejo vsi delegati družbenopolitičnega zbora in družbenopolitične organizacije.

E. J.

Povezovanje krajevnih skupnosti s temeljnimi organizacijami združenega dela

Določiti oblike združevanja sredstev

Z republiško ustavo je bistveno razširjena dejavnost krajevnih skupnosti, saj zaobsega vse zadovoljevanje osebnih in skupnih potreb delovnih ljudi in občanov. Zato smo v statute krajevnih skupnosti zapisali, da delovni ljudje in občani naselja sami in v sodelovanju z delovnimi ljudmi in občani drugih krajevnih skupnosti, samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter temeljnimi organizacijami združenega dela iz območja krajevnih skupnosti skupaj rešujejo določene potrebe. Iz statuta tudi sledi, da je v skladu z omenjenim ciljem nujna povezava s TOZD. Zato je samoupravljanje v krajevni skupnosti deljeno med delovne ljudi in občane, kar sledi iz organiziranja zbora delegatov. V ta samoupravni organ krajevnih skupnosti izvolijo delovni ljudje iz TOZD v večini primerov kar tretjino delegatov. In še v svet krajevnih skupnosti kot kolektivni izvršni organ se za člane sveta izvolijo tudi delovni ljudje iz TOZD. Skratka prvič v praksi krajevnih samouprav, ki je temeljna samoupravna skupnost delovnih ljudi in občanov, je ustvarjena življenjska vez med proizvajalci in uporabniki.

Ker gre za novoto, pa tudi organiziranost nove krajevnih samouprave, zahteva vse to daljšo dobo. Zlasti glede kadrov smo v praksi opazili, da izvolitev delegatov TOZD ni bila izvedena vzporedno z volitvami v samoupravne organe TOZD. Še več: ugotavljamo, da marsikateri statut temeljne organizacije združenega dela kaj malo pove o povezavi s krajevno skupnostjo, o konkretnih oblikah itd. Ugotavljamo, da smo kar precej delegatov sicer dobili iz sindikatov, da pa niso izpeljali volitev za te delegate. So tudi primeri, da nekatere TOZD še do danes niso niti izvolile niti „določile“ delegate v zbor delegatov krajevnih skupnosti.

Pred časom smo predlagali, naj bi zaradi navedenih pomanjkljivosti posebna komisija, formirana pri predsedstvu zbora delegatov KS pri občinski skupščini, pregledala posamezne določbe o KS v statutih TOZD ter določbe, ki jih vsebujejo statuti krajevnih skupnosti o formiranju samouprave in o povezavi z organizacijami združenega dela. Rezultat tega predloga nam ni znan, treba pa ga je vsekakor realizirati v našo korist. Sklepam namreč, da bo brez statutarne rezultate sodelovanja slab, nekonkreten in bolj fraza.

Znani so mi primeri nekaterih TOZD: Žito, Javna skladišča, Gradis, Pionir, Teol, Komunalna energetika, Toplarna, ki so pokazale veliko zanimanja za sodelovanje v krajevni samoupravi, kjer imajo sedež uprave.

Za uresničitev zadovoljevanja osebne in skupne porabe delovnih ljudi in občanov sprejemajo na svojih zborih letne, srednjeročne in dolgoročne razvojne in delovne programe. Takrat smo dolžni, da poleg posameznih nalog določimo tudi potrebna sredstva za uresničevanje teh

programov. Določiti moramo tudi način združevanja sredstev TOZD na območju krajevnih skupnosti z drugimi viri sredstev. Tega združevanja do sedaj nismo poznali, saj so naše akcije bile bolj ali manj „nabiralne“, ko smo prosili posamezne TOZD za prispevke pri organizaciji npr. izletov, obdaritev nekaterih občanov itd. Bili so primeri, ko niti letnega programa krajevnih skupnosti nismo nikomur pokazali.

Ko bomo v naslednjih mesecih pripravljali lastne organizacijske načrte in programe za prihodnje leto, ki bodo morali biti podlaga programa občine Ljubljana Moste-Polje ter mesta Ljubljana, je prav, da posvetimo tem opravičeno posebno pozornost ter pritegnemo k delu razne strokovnjake. Pripraviti program, pa naj bo to letni ali dolgoročni, z enostranskimi ugotovitvami v ozkem krogu aktivistov krajevnih samouprav, je nič več posel. Zagotoviti moramo analizo vseh nujnih potreb (akcijski in stabilizacijski programi iz leta 1971 še veljajo!) s pritegnitvijo družbenopolitičnih organizacij, zlasti SZDL in sindikatov ter zagotoviti odločilno vlogo delovnih ljudi in občanov pri oblikovanju razvojne politike v krajevni skupnosti in TOZD. Doseči moramo

oblikovanje zasnov povezave med njimi ter zahtevati, da se program uveljavlja od spodaj navzgor z aktivnim sodelovanjem delovnih ljudi in občanov. Tako bo delavec soodgovarjal pri razvoju krajevnih skupnosti, saj bo istočasno v njej obnavljal svojo delovno in reproduktivno sposobnost.

Če bomo delali tako ter se zavedali, kakšen pomen ima (pa tudi naloge) krajevna skupnost na relaciji TOZD – KS in obratno in hkrati dosledno uveljavljali sprejete statute krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela, potem bo dosledno izvedeno vključevanje delovnih ljudi iz TOZD teh hkrati aktivna povezava z občani naselja.

Glede na vse omenjeno in glede na dejstvo, da smo programe krajevnih skupnosti za leto 1974 pustili zunaj participiranja TPZD, ne morem analizirati nekaterih konkretnih stikov. Menim pa, da nam bo vsem veliko lažje te stike in konkretne oblike izpeljati za prihodnje leto, ker smo s predhodnim povezovanjem pri volitvah delegatov prebili led in morebitno nezaupanje s strani nekaterih TOZD.

LEOPOLD KOS

19. julija 1974 je predsedstvo občinske skupščine Moste-Polje priredilo sprejem za pripadnike zaščitne čete vrhovnega štaba NOV ob 30-letnici razbitja nemškega desanta na Drvar. Sprejem je bil v gostišču „Krpan“. Z leve: Srečo Lipovec, Miloš Zabukovec, Janez Velkavrh, Janko Mehle, Ivan Maček, Tone Sotler, Mirko Dobrilović. Manjka samo še Ivan Hiti

Popravek

V prejšnji številki (7-8/74) Naše skupnosti se nam je vrnila neljuba pomena. V članku ZAKAJ TAKO stoji namesto DPO napisano DPM. Opravičujemo se društvu prijateljev mladine.

Njegova tajnica nas je ljubeznivo opozorila na napako, kratice DPO za družbenopolitične organizacije pa do sedaj nismo objavljali; sicer pa menimo, da bi se morali avtorji manj znanih okrajšav izogibati ali jih pojasniti.

Uredništvo

Skupščina bo na prihodnji seji obravnavala

Občinska skupščina bo na prihodnji, četrti seji oktobra med drugim obravnavala tudi:

- analizo gospodarjenja in družbeno-ekonomsko problematiko organizacij združenega dela v občini za prvo polletje 1974,
- informacijo o konstituiranju in registraciji organizacij združenega dela,
- poročilo o delu sklada za izgradnjo osnovnih šol in VVZ iz samoprispevka,
- urbanistično problematiko, (regulacijski načrt občine, črne gradnje in druga vprašanja s področja urbanizma),
- začasni poslovnik skupščine.

Javna
skladišča

LJUBLJANA

ŠMARTINSKA CESTA 152

Montažne hiše v Sneberjih

Montažno naselje v Sneberjah hitro raste iz tal. Hiše bodo vseljive predvidoma že v decembru